

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Częstochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 3 mk. 06 fen., kwartalnie 9 mk. 00 fen. za odroczenie do domu dopłaca się 26 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 15 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz petitiowy jednosłupkowy na I kol. 1 mk. 50 fenigów, na II i III kol. 65 fenigów, na IV kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wiersz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 — 2 po poł. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZĘSTOCHOWA, ulica Panny Maryi Nr. 35. — Telefon Nr. 56.

Prawo narodów stanowienia o sobie.

Hasło, wysunięte w Rosji po upadku carszemu, hasło stanowienia narodów o swym losie, nie było oczywiście hasłem nowym. Istniało ono edawna w świadomości społecznej, a w rewolucji 1905 r. znajdowało już wymowny wyraz. Ale błędem byłoby przypuszczać, że zrodziło się dopiero wówczas i że jedynie wśród stosunków rosyjskich przejawiało się jako konkretny program demokratycznych dążeń narodowych.

Wielki okrzyk: „Vive la nation” począł się już rozlegać wśród wielkiej rewolucji francuskiej.

Ówczesne dążenie do zburzenia starej, absolutystycznej budowy państwa i do zapewnienia narodowi w nowym państwie najwyższej władzy było zawiązkiem t. zw. samostanowienia narodów. Lecz pojęcie narodu nie było jeszcze w tym okresie należycie skrytalizowane. Za naród uznawano wtedy całą ludność państwa bez względu na różnice etnograficzne. Napoleon I, który burzył dawne trony i państwa a tworzył nowe organizacje polityczne, wychodząc zrazem przynajmniej z założenia demokratycznych, również nie uwzględniał ściśle narodowych odrębności.

Bojownikami spraw narodowych w znaczeniu samostajnych ideałów i kultur etnicznych stały się dopiero uciemiężone i rozproszone narodowości, a wśród nich przedewszystkiem polacy i wiości.

Postulat samostanowienia narodów w wypadkach rewolucyjnych 1848 r. był myślą przewodnią całego ludu. Z tej rewolucji wysunięte zostały dwa zagadnienia, jednako doniosłe: kwestja socjalna.

Sprawa narodowa z zasady postulatów prawa narodów do samostajnego niepodległego bytu znalazła najgorętszą obronę w zjeździe słowiańskim w Pradze w r. 1848. Z polecenia tego zjazdu został wydany „manifest do ludów europejskich”, którego ostateczna redakcja była powierzona Karolowi Libeltowi i Franciszkowi Palackiemu. Manifest ten wypracowała osobna komisja, do której z polaków prócz Libelta należeli Jędrzej Moraczewski i Ludojan Siemieński. Była to pierwsza wyraźna sformułowana proklamacja prawa narodów do stanowienia o swoim losie.

Manifest uznał równość wszystkich narodów bez względu na ich wielkość i potęgę. Ustalono więc, że każdy naród ma prawo do niepodległości, że może urządzić się według swej woli, że ma prawo łączyć się z innymi narodami, z którym sam sobie życzy i że żaden inny naród nie

ma prawa narzucania mu swej woli i zmuszenia do tego, by pozostawał w innym państwie, skoro tego nie zechce.

Gdy porównamy z tem teorię rewolucji rosyjskiej lub manifesty Wilsona, biorące w obronę małe narody widzimy, o ile jaśniejsze i ściślej ustalone już przed 70-ciu laty idee suwerenności narodowej w komisji zjazdu praskiego, na którą myśl polska miała wpływ przeważający. Czesi wówczas stali więcej na gruncie federacji narodów w Cesarstwie austriackim i wypowiadali się ogólniej, polacy zaś na gruncie samoistności republikańsko demokratycznej.

Idea „samookreślenia” czy „samostanowienia” nie tworzy więc nowego hasła, które wyłonilo się dopiero z tej wojny, a tem mniej dążeń rewolucyjnych Rosji. Idea ta torowała sobie oddawna drogę do zwycięstwa w usiłowaniach emancypacyjnych narodów o poczuciu wolności. Dla Polski była ona zawsze gwiazdą przewodnią w jej męczącym bytowaniu po rozbiarach. Jej zawiązki polacy swoją odporność narodową i swoją niewzruszoną wiarę zmartwychwstania. Toteż rozwój tej myśli, dojrzanie jej do koncepcji prawno politycznej, jasne jej sformułowanie jest plodem w znacznej mierze ideologii polskiej. Mickiewicz, Krasinski, Lelewel, Libelt, Siemieński, Moraczewski i inni byli wieszczami i pionierami tej wznowionej obecnie idei.

Oczywiście żyła ona także w porwach wszystkich narodów, walczących o wolność i niepodległość, żyła w ruchu wyzwoleniczym młodych Włoch i młodych Niemiec. Zamierała dopiero wówczas, gdy narody znajdowały nasyconie swoich zasadniczych ideałów i gdy powstawały wielkie twory państwowe o imperjalistycznych dążeniach. Warto jeszcze przypomnieć, że na kongresie wiedeńskim rzuceno również hasło, że odtąd narody, nie zaś dyplomacja rozstrzygać mają o swoich interesach. Hasło to jednak rozwinęło się w późniejszej polityce mocarstwowej, opartej o dążenia ekspansyjne i zdobywcze.

Wojne jeszcze wroć całej sile. Ścierają się hasła idealistyczne i mocne militarne. Ale wśród tej żywiołowej walki poczucie praw narodowych wzrosło do potęgi, jakiej nigdy dotychczas nie miało. Miało one jednak u nas podłoże w idealizmie demokratycznym, który za pierwszy artykuł wiary uznawał prawo wolności narodów, prawo ich do niepodległości oraz rządzenia się według woli i własnego interesu.

Ailette, na północ od Berry au Bac i w poszczególnych miejscach w Szampanii.

Grupa wojsk ks. Albrechta. Walka ogniowa pod Verdun była nadal gwałtowna. Obustronne artylerje zwalczały się wielokrotnie wśród zwiększonego zużycia amunicji.

Na północny wschód od Bures przedsięwzięcie nasze dało nam w zysku jeńców i karabiny maszynowe. Silną działalność rozwijał nieprzyjaciel w okolicy lasu Parroy. Spotęgowany od wczesnego ranka ogień utrzymał się prawie bez przerwy aż do zmierzchu.

Również w odcinkach pod Blamont i Badonviller artylerja francuska była ożywna.

Wschodni teren walk. Na Ukrainie wojska wirtemburskie postępujące naprzód w celu oczyszczenia koleji, wiedącej z Olwipolu w północno-wschodnim kierunku, przepędziły bandy w walce pod Nowo-Ukrainką.

Zawarty w układzie z dnia 19 go lutego rozejm z Rumunją przedłużono do północy 22 marca.

Pierwszy generał-kwatermistrz Ludendorff.

W oczekiwaniu ataku.

BERLIN, 20 | 8. Sprawozdawca wojenny dr. Bester donosi z frontu zachodniego pod datą 18 b.m.:

Niesłychane napięcie, panujące od kilku tygodni na froncie zachodnim, lada chwila doprowadzi do wybuchu. Nie wiadomo jeszcze, który z obu straszliwie uzbrojonych przeciwników będzie napastnikiem.

Wszystkie spostrzeżenia na tym froncie poczynione upoważniają do wniosku, że należy się liczyć z akcją przeciwnika w wielkim stylu.

Czy Niemcy zajmą Petersburg?

BERLIN, 20 | 8. Według „Nordd. Allg. Zeitung”, do „Times” donoszą z Petersburga:

Nikt nie wie tu, czy ratyfikacja traktatu pokojowego ma na celu powstrzymać Niemców od pochodu na Petersburg, i czy Niemcy pomimo to nie wkroczą do miasta, jako zdobywcy, lub jako policjanci obrońcy porządku, w celu przywrócenia ładu, lub też jako okupanci po to, aby mieć pewność, że podpisane warunki pokojowe będą istotnie wykonane.

Przed ofensywą angielską.

GENEWA 20 | 8. „Temps” donosi, że skutki londyńskiej konferencji okazały się w przesługu najbliższych trzech tygodni na wszystkich frontach.

O zajęciu Albanji.

BERNO 20 | 8. „Secolo” donosi, że rząd włoski czyni przygotowania do zajęcia Albanji.

3 milj. tonn.

GENEWA 20 | 3. W angielskich i amerykańskich portach znajduje się według „Journal de Paris” 3 miljonów tonn okrętów neutralnych.

Nowa komunikacja.

WIRDEN, 20 | 8. W najbliższych dniach urządzone zostanie napowietrz-

Komunikat niemiecki.

BERLIN (Urzędowo). Wielka Kwatera Główna donosi 20 marca:

Zachodni teren walk.

Władzy wybrzeżem a kanałem La... nie trwa w dalszym ciągu ożywiona działalność wywiadowcza. O-

głosz artyleryjski, który zrana ział w tych odcinkach, popołudniu wzmógł się ponownie.

Na reszcie frontu działalność bojowa ożywiła się jedynie w godzinach wieczornych, na południowy zachód od Cambrai, między Oise a

ne połączenie komunikacyjne pomiędzy Wiedniem a Kijowem ze stacją po drodze w Krakowie i we Lwowie, oraz także napowietrzne połączenie komunikacyjne z Budapesztu przez Bukareszt do Odessy, a może i dalej jeszcze do Konstantynopola.

Chwila bieżąca.

— Władze Sowieckie na Syberji doszły do porozumienia z rządem chińskim w sprawie uregulowania granicy.

— „N. Fr. Presse“ donosi: „Krają pogłoski, że w najbliższych dniach ma być przywiezionych kilkadziesiąt wagonów mąki z Niemiec do Austrii“.

— „Progres de Lyon“ donosi, że

liczni przywódcy bolszewicy w Moskwie występują z nowym projektem przeniesienia stolicy. W rachubę wchodzi Niżni Nowogród, albo Perm.

— Odbyte niedawno we Wrocławiu zebranie śląskich producentów spirytusu oświadczyło się za urządzeniem w tym mieście giełdy wódczanej.

— Wszystkie niemieckie fabryki szkielek do zegarków utworzyły Związek do sprzedaży swoich wyrobów.

— Edmund Rostand i Gabriel d'Annunzio udają się do Argentyny celem propagandy na rzecz koalicji.

Nowy okres gospodarki m. Częstochowy.

UWAGI NA CZASIE.

Jak wiadomo, z dniem 1 kwietnia gospodarka miejska kończy rok obrachunkowy i wkracza w nowy roczny okres wypełniania swych zadań. Należy oczekiwać, że program tej gospodarki przedstawiony zostanie zawczasu Radzie miejskiej, i że w ten sposób sprawy budżetowo-gospodarcze będą mogły należycie być rozważone i na racjonalne skierowane tory, zmierzające do uzdrowienia finansów miejskich, przy jednoczesnym uwzględnieniu koniecznych potrzeb miasta.

Dotychczas miasto żyło pożyczkami i długi jego bodaj już dosięgły cyfr milj. nowych; rozstrzygnięcie więc pytania, czy można dalej brnąć w długi, będzie chyba najbardziej palącym.

Siła podatkowa mieszkańców Częstochowy spadła do minimum, gdyż warunkowana jest miejscowym przemysłem.

Pracując, produkując i zarabując, miasto miałoby źródła do traktowania swych potrzeb z odpowiednim rozmachem, obecnie jednak warunki się zmieniły, zubożeliśmy i z dnia na dzień stajemy się biedniejszymi, więc i potrzeby nasze tak ograniczyć musimy, by stało skórki na wyprawę.

Wprawdzie grosz wydany np. na szkolnictwo jest kapitałem, który w

przyszłości całkiem pewną da odsetkę, ale grosz ten trzeba zdobyć umiejętnym wygospodarowaniem go, własną siłą kredytową, nie zaś zastawieniem oszczędności, wówczas bowiem sama istota rzeczy jest spaczona.

Trudno—musimy się z tem pogodzić, że miasto biedaków nie może przybierać pozorów zamożności, pozwałać sobie na kosztowną administrację lub łożyć krocie na szpitale czy przytulki i wywoływać skutek wręcz przeciwny zamierzonemu.

To też oszczędność winna być nia przewodzić nowego okresu gospodarczego, a dalej bronienie się przed tak zwanymi „koniecznościami“ wojennymi, nie zaś bierność poddawanie się im windykowanie tych należności, wreszcie wyszukanie źródeł pomocniczych odpowiednio dożycie, czy oprocentowanie kapitałów, podniesienie rentowności swych placów i gruntów, popieranie rzemiosła i wszelkiego tego, co naturalną drogą do zasilenia funduszów miejskich zdąża.

Tego więc programu czekamy w najbliższej przyszłości, wyglądamy projektów gospodarczych i inicjatywy obywatelskiej, byśmy się nie ugięli pod nadmiernym brzemieniem długów.

stało silnie uszkodzone. Wobec tego stosunki gospodarcze w mieście samem oraz jego okolicy przedstawiają się bardzo niekorzystnie.

Rosjanie w Macedonji.

Rosyjski „attaché“ wojskowy w Paryżu, generał Cankiewicz, otrzymał od rządu polecenie, aby przyjął natychmiastowe przewiezienie wojsk rosyjskich z Macedonji przez Bułgarię do Rosji w odpowiedzi. Cankiewicz wydał wojskom rosyjskim na froncie macedońskim rozkaz, aby dalej walezyli z boku sprzymierzeńców.

Petersburg a Niemcy.

Agencja „Radio“ donosi, że w Petersburgu oczekują powszechnie dalszego posuwania się wojsk niemieckich i wkroczenia do stolicy Rosji. Uciekające wojska rosyjskie zaczęły napływać gromadnie ku stolicy i opowiadają, że armja niemiecka zebrała nowe posiłki, rozpoczęła wymarsz ze Pskowa w kierunku Bologoje. Z Petersburga wydano rozkaz, aby wszystkie mosty pomiędzy Pskowem a Porechową powysadzano w powietrze. Według nadesztych ostatnio do Petersburga depesz posuwa się teraz armja niemiecka w kierunku Nowosokolnik. Kolejarze uszkodzili pono na znacznej przestrzeni linję kolejową, wiodącą do Nowosokolnik. Miasto Bolo-

goje stanowi bardzo ważny punkt dla Petersburga, ponieważ drogą tą napływa do stolicy najwięcej środków żywnościowych. Po zajęciu Bologoje nie potrzebowałby nieprzyjaciel trudzić się wogóle o zajęcie Petersburga z bronią, lecz zmusiłby go w przeciągu kilku dni do kapitulacji głodem.

Narodowi demokraci a Czechi.

Jedno z pism krakowskich notuje pogłoskę, jakoby posłowie narodowo-demokratyczni z Galicji, po wystąpieniu z Koła polskiego, zgłosili się do posłów czeskich z prośbą o przyjęcie ich do Koła („Związku“) czeskiego w charakterze „hospitantów“, to jest uczestników bez prawa głosowania na zebraniach Związku.

Katolicy na Ukrainie.

„Reichspost“, organ austriackiej organizacji chrześcijańsko-społecznej projektuje pomiędzy Ukrainą a Stolicą Apostolską zawarcie konkordatu na Ukrainie bowiem znajduje się duża ilość katolików.

600 tys. kilometrów.

Biuro Wolffa wyliczyło, że zwórczymierze podczas ostatniego pochodu na wschód zajęło około 600 tysięcy kilometrów kwadratów, to znaczy tyle, co całe Niemcy z Belgją i Holandją.

KRONIKA.

* * *

W prasie stołecznej czytamy, że duża ilość warszawian zmęczonych, wygłodzonych i lekceważących dotychczas prowincję zamierza udać się do jej miast, aby tam pokrzepić swe siły, gdyż „na prowincji produkty są o wiele tańsze“. Spora liczba warszawian przybyła już nawet do Częstochowy i po kilkudniowym pobycie z rozczarowaniem stwierdziła, że w mieście naszym produkty żywnościowe nie są wcale tańsze niż w Warszawie, a zdarzają się wypadki wręcz odwrotne.

Z przykrością tedy musimy pominąć staropolską gościnność i apelować do prasy stołecznej, iżby nie zalecała pragnącym wzmożnić nadwątlone zdrowie wyjazdów do Częstochowy. Podobno są miasta i miasteczka w Królestwie, gdzie drożyzna nie daje się odczuwać jej mieszkańcom.

W Częstochowie odbywają się dobrze tylko paskarze. Dlatego sympatyczni warszawianie do chwili zmiany warunków na lepsze omijajcie nasz gród!

Zebranie „Częstochówk“.

W dniu 24 b. m. t. j. w niedzielę o godz. 2 po poł. w Resursie Rzemieślniczej, ul. Panny Marji 9, odbędzie się zwyczajne doroczne zebranie członków Towarzystwa Pożytkowo-Oszczędnościowego „Częstochówka“.

Gdyby w powyższym terminie nie zebrała się ilość członków, wymagana ustawą, to drugie zebranie ważne będzie się w tym samym dniu o g. 3-iej po południu.

Zebranie R. O. P.

Zebranie miesięczne Rady Opiekuńczej Pow. odbędzie się 26 bm. a nie 19 jak to pierwotnie oznaczono.

Ferje świąteczne.

We wszystkich zakładach naukowych w naszym mieście w nadchodzącą sobotę dn. 28 bm. rozpoczynają się ferje wielkanocne.

Dla zbieraczy pamiętek.

Ukazal się w handlu II gi zeszyt „Pamiętek Wojennych“, zawierający prawie wszystkie odezwy i mapy

ty wydane na obszarach Polski podczas wojny. „Pamiętki wojenne” można nabywać w księgarniach: Lipińskiej, Gmachowskiego, Rolnickiego oraz w cukierni Błaszczyńskiego.

Z biblioteki Publicznej.

Zarząd Biblioteki Publicznej im. dr. Wł. Biegańskiego (przy ul. Kościuszki 14) zawiadamia, że biblioteka jest otwarta codziennie oprócz świąt od 4 do 7 wieczorem.

Przedwczesne „prima aprilis”.

Jakkolwiek jeszcze całych dzie więć dni dzieli nas od dnia, w którym uświęcony zwyczaj pozwala zwodzić, okłamywać i urządzać różnego rodzaju żartobliwe figle, jakis, czy też jakaś figlarka, nie czekając na prima aprilis, już wczoraj zastosowała ten miły zwyczaj, posyłając jednemu z onegdajszych solenizantów przesłanną bombonierkę, w której obdarowany zamiast spodziewanych cukierków, a co najmniej karmelków (od Webera) znalazł peobwiane w bibułki... obierzyny od kartofli!

Dzieci giną.

We środę z domu rodziców przy ul. Nowe-Kieleckiej Nr. 10, wyszedł 9-letni Adam Gembicz, blondyn, ubrany w szare ubranko, i do tej pory nie wrócił. Zrozpaczona matka prosi wszystkich, którzyby wiedzieli cośkolwiek o zaginionym o zawiadomienie Redakcji „Gońca”.

„Czas to pieniądź”.

W biurach instytucji naszego miasta winny być umieszczone szyldziki z następującymi napisami: „Szaniu cudzy czas”, „Czas to pieniądź” itd. Wielu bowiem z nas nie zna wartości czasu i szafując bez miary swoim, najniepotrzebnie zabiera go innym.

Z T-wie gimnastycznego.

Istniejąca przy częstochowskim T-wie gimnastycznym drużyna żeńska, ówczaja nadzwyczaj sprawnie pod kierunkiem p. J. Lewandowskiego, liczy już około 80 członków.

Tragiczna śmierć.

Zona nauczyciela gimnazjum dyr. W. Płodowskiego, p. Tatarzkiewiczowa bawiła ostatnio z dziećmi we wsi Miedźno. Onegdaj p. Tatarzkiewicz został zawiadomiony, że małżonka jego zginęła w Miedźnie śmiercią tragiczną, gdyż patrol wojskowy austriacki, ścigając przemytników użył broni i jedna z kul przypadkowo ugodziła śmiertelnie siedzącą w oknie domu p. T. Śmierć nastąpiła natychmiast.

Kradzież.

Zamieszkały przy ul. Panny Marii: Nr 24 p. Kurkowski zameldował policji, że niewykryci sprawcy skradli mu z mieszkania rzeczy wartości mk. 2000.

O „Muzeum Hygieniczne”.

We wczorajszym „Gońcu” poruszyliśmy sprawę „Muzeum Hygienicznego”. Obecnie od dr. St. Nowaka otrzymaliśmy co następuje:

Szanowny Panie Redaktorze! Zależając przy niniejszem Kopje listu z d. 16 | IV 1916 r. do Magistratu m. Częstochowy i kopje listu z d. 26 | VI 1917 r. do Rady Warsz. Tow. Hygienicznego, upraszam o wydrukowanie takowych w „Gońcu”, listy te mogą służyć jako odpowiedź na wczorajszy artykuł „Gońca” w sprawie Muzeum.

Z poważaniem

Dr. Nowak.

Do Szan. Magistratu

m. Częstochowy.

W uprzejmej odpowiedzi na zapytanie Szan. Magistratu z d. 7 bm. w sprawie budynku Muzeum Hyg.,

mam zaszczyt zakomunikować, że jakkolwiek budynek wymaga odpowiednich reparacji, to jednak w obecnej chwili Częst. Oddz. Warsz. Tow. Hyg. nie jest w możności takowych wykonać z powodu zupełnego wyczerpania środków pieniężnych, pożyczki zaś nie uzyska od nikogo; jedyne wyjście z obecnej przykrej sytuacji byłaby bezterminowa i bezprocentowa pożyczka ze strony Magistratu, udzielona T-wu w postaci wyrestaurowania budynku kosztem Magistratu, co możeby się dało uskutecznić, pomimo tego, że stan finansowy Magistratu w obecnej chwili jest bardzo trudny.

Z poważaniem

Dr. Nowak.

Do Rady

Warsz. Tow. Hygienicznego.

Krótki opis stanu, w jakim obecnie znajduje się budynek Muzeum Hygienicznego w Częstochowie.

I. Z dn. 1 | VIII 1914 r. Muzeum Hygieniczne przestało być czynne, dług Muzeum w Warsz. Banku Handlowym z tytułu budowy wynosił wówczas rb. 1000, dług ten w poprzednich latach, dzięki różnym ofiarom, wpływom z biletów wejścia do Muzeum i zapomogom od Częst. Oddz. Warsz. Tow. Hyg. zmniejszał się stale, w obecnej chwili Muzeum posiada następujące długi: a) w Warsz. Banku Handlowym mk. 1720 i b) w funduszu Kropli Mleka i Kapieli ludowych mk. 1012, razem mk. 2632.

II. W czasie trwania wojny zbiory Muzeum i budynek uległy dotkliwym stratom, straty zbiorów i umiłowienia wyrażają się sumą rb. 2384 k. 21, podaną w Częst. Komisji Rej. strat, budynek ucierpiał z powodu niemożności remontu i ulega dalszemu zniszczeniu.

III. Chcąc doprowadzić budynek Muzeum do porządku, należałoby, po uprzednim spłaceniu długu mk. 2632: 1) przerobić budynek, ponieważ pod niejednym względem jest niepraktycznie zbudowany i 2) przeprowadzić gruntowny remont gmachu zarówno zewnętrzny, jak i wewnętrzny. Wysokość potrzebnej sumy będzie się wahała w granicach od mk. 13000 do mk. 22000. Częst. Oddz. Warsz. Tow. Hyg. nie jest w możności pod względem finansowym przeprowadzenia remontu i ma nadzieję, że z chwilą nastania normalnych stosunków w Polsce, Rada Warsz. Tow. Hyg. ujmie w swe ręce sprawę doprowadzenia do porządku budynku i zaopatrzenia go w zbiory, by Muzeum mogło odpowiedzieć swemu zadaniu.

Dr. Nowak.

Zbliża i zdaleka.

O zawieszenie „Kurjera”.

Do „Kurjera lwowskiego” donoszą z Krakowa, że zawieszenie na czas nieograniczony „Ilustrowanego Kurjera Codziennego” wywołało akcję jednolitą wszystkich dziennikarzy krakowskich. Odbyło się nadzwyczajne posiedzenie Syndykatu dziennikarzy krakowskich i delegatów pism miejscowych, na którym zredagowano telegram do ministra Galicji Twardowskiego i do Koła polskiego.

W telegramie wskazano na bezpodstawność zakazu, oraz na nadzwyczaj ciężkie położenie prasy polskiej w Galicji.

Zjazd ortodoksów w Austrii.

„Hajnt” donosi, że w Wiedniu odbył się zjazd ortodoksów w celu utworzenia specjalnej organizacji. Na 200 zaproszeń przybyło 100 delegatów, a wśród nich wielu z Galicji. U-

Dnia 23 marca 1918 r. jako w drugą rocznicę śmierci ukochanej matki

Franciszki Zapalkiewiczowej

odprawione zostanie nabożeństwo żałobne w kościele św. Zygmunta o godzinie 8-ej rano.

O czem zawiadomiamy przyjaciół i znajomych **Córka.**

tworzono wydział wykonawczy, złożony z 30 osób.

Przewodniczący w mowie specjalnej wspominał o korzyści zawarcia pokoju z Ukrainą. Co do Galicji i Bukowiny uchwalono pozostawić uznanie miejscowej ortodoksji, czy będzie chciała przystąpić do organizacji ogólnoaustriackiej. Ponadto omówiono sprawy: wychowania religijnego młodzieży żydowskiej, prawodawstwo socjalne w stosunku do życia religijnego i stanowisko ortodoksji wobec żądań żydowskich przy zawarciu pokoju.

RÓŻNE NOWINY.

Ofensywa austriacka.

Z Hagi donoszą do „Wiener Allg. Ztg.”, że według korespondenta „Daily Telegrapha”, cała austriacko-węgierska sieć kolejowa przewozi wojska austriacko-węgierskie na front włoski z frontu wschodniego. W odległości 80 do 70 kilometrów poza frontem austriacko-węgierskim we Włoszech, można obserwować przybywanie nowych wojsk. Ciężkie działa przewożone są nieustannie na linię bojową. W dolinę Adygi przybyły liczne nowe baterie. Także koleje napowietrzne zostały urządzone. Generał Koewess objął dowództwo nad drugą armją. Nowo utworzona armja atakowa znajduje się pod komendą generała Klettera (f) i marszałka Conrada Hostendorfa.

Także urzędowe źródła amerykańskie mówią o ofensywie austriacko-węgierskiej w górach włoskich. Wojsko austriackie podejmuje próbę przebiccia się przez dolinę Brenty wgłąb kraju.

Pogłoski o pokoju ogólnym.

Berlińska „Vossische Zeitung” donosi: „New York World” podał z miarodajnego—jak twierdzi—źródła wiadomość, że w chwili obecnej odbywają się rokowania pokojowe między koalicją a państwami centralnymi.

Rokowania te zainicjować miały Stany Zjednoczone, drogą złożenia pewnych propozycji.

Losy III kl.

R. G. O.

do wymiany oraz do nabycia w kolekcji u H. Krakowickiego Skład win ul. P. Marii. 24.

Także cen w gabinecie lekarza
Dentysty Stefana Barylskiego

ul. Panny Marii Nr 49.

Wszelka porada bezpłatnie

Wyjęcie zęba 12 m.

„ bez bólu 3 m.

Plomba cementowa lub 5 m.

miedziana z leczeniem 5 m.

Plomba srebrna lub 6 m.

porcelanowa z leczeniem 6 m.

Zęb sztuczny w kauczuku 10 m.

Korona 30 m.

Z depeš, jakie „New York Tribune“ otrzymała z ministerjum spraw zagranicznych jednego z państw koalicji, wynika, że sprzymierzeńcy Niemiec próbowali w Bernie nawiązać rokowania pokojowe.

Gdy starania te nie odniosły skutku, przedstawiciele Austro-Węgier, Turcji i Bułgarii zwrócili się do przedstawiciela Ameryki, którego osobistość nie jest jeszcze znana.

W berlińskich kołach misredajnych — pisze dalej „Vossische Ztg.“ — zauważono, że wiadomości takie i podobnej treści rozpowszechniane są z komentarzem, iż pochodzą one z źródeł niemieckich. Wbrew temu należy stwierdzić, że ze strony niemieckiej nie są prowadzone rokowania w sposób, określony w powyższych depešach.

Rozmaitości.

Szczyt delikatności.

„Weekły Dispatch“ umieszcza napis, jaki wywieszono na jednym z domów londyńskich:

Proszę w tym domu nie mówić o atakach powietrznych i środkach żywnościowych. Rozmowy o atakach denerwują ludzi, a mówienie o artykułach spożywczych wywołuje głód.

Najbogatszy naród.

Majątek Stanów Zjednoczonych wynosi teraz około 48 milionów funtów szterlingów, a więc więcej, aniżeli razem wzięty majątek Anglii, Francji i Niemiec.

Damy angielskie przeciw... spodniom.

W Anglii obecnie kobiety pochłonięte są zupełnie kwestjami mody, męskiej i żeńskiej.

Na zgromadzeniu ligi kobiet panna niewiasta wystąpiła gwałtownie przeciwko spodniom, twierdząc, że mężczyźni nie mają cylindrycznych nóg, a więc nie potrzebują przykrywać ich sukienkami rurami.

Krótkie spodnie, zdaniem prelegentki, są estetyczniejsze, patriotyczniejsze i wymagają daleko mniej materiału.

Zdaje się, że ten ostatni powód jest faktyczną przyczyną, dla której panie angielskie wypowiadały wojnę ineksprimablom.

Buraki oserwone, drzewka owocowe, maliny krzewy i różny owoc (do 100 sztuk) 200-250 bertowska 19.

Jest do sprzedania aparat kinematograficzny w Warszawie ul. Kościuszki 8.

Potrzebna panna i uczennica do szkoły Panny Marii Nr. 52 ul. S. KALINA

Teatr „PARYSKI“ ul. Panny Marii № 19 Program od czwartku 21-go do Poniedziałku 25 Marca 1918 roku włącznie.

Największa sensacja sezonu!

WROG KOBIECI

dramat w 6-ciu cz., ilustrujący skutki przesyty w sferach angielskiej arystokracji.

W roli głównej: słynny z urody, pierwszy raz w Królestwie ukazujący się, głośny czeski artysta **Norbert Dan.**

Muzyka: Sekstet Artystyczny
— Szczegóły w programach —

Ceny miejsc krzesło w łoży M. 2,00, krzesło parterowe M 1,20 galerja M. 0,80

Dla dzieci wejście wzbronione.
Bufet cukierniczy przy teatrze.

Anons!

W wielkim tygodniu kinematograficzny będzie tylko do środy 27 włącznie program świąteczny w niedzielę 31 marca.

Teatr „ODEON“ ul. Panny Marii 27. Program od piątku 22 do środy 27 marca r. b.

Największa sensacja chwili!

Zagadka Bangaloru

Wielki dramat sensacyjny w 7-miu aktach, rozgrywający się w 3-ech częściach świata i przedstawiający oczom widza: Przepych i tajemnice Indji.— Bogactwo Ameryki. Bajeczny świat Japonji. Obraz powyższy jest pierwszym arcydziełem nowej fabryki „Pax“ i zaliczony został do najwybitniejszych i najciekawszych arcydzieł światowych.

— | — Pomimo niezwykle kosztownej dzierżawy obrazu CENY MIEJSC ZWYKŁE.

Szczegóły w afiszach i programach. — Dla dzieci wejście wzbronione.

Anons: W wielki czwartek, piątek i sobotę. Przedstawię nie będzie.

DOKTOR Paweł Brońiatowski

w CZĘSTOCHOWIE ul. Panny Marii 21/22
Choroby skórne weneryczne i dróg moczowych.
Ordynuje: od 9—12 rano i od 4—7 p.p.
Panie od 12—1 po południu. 807—

LEKARZ-DENTYSTA Michał Grejniec

w Częstochowie ul. Panny Marii 20.
Zęby sztuczne. Plomby
Wymywanie zębów
odz. od 8-11 i od 3-7 wieczorem.
Ceny bardzo przystępne.

Uczeń ukończył 4 klasy, porządkuje zajęcia w mieście, lub na wsi. Może przyjąć obywatelski i sklep, lub inną posesję. Oferty pod „Uosca“ 220—

Laboratorium dla Przemysłu i Handlu Stowarzyszenia Kółców Polskich w Warszawie Oddział w Częstochowie (Kościuszki 16 II piętro) przyjmuje przedmioty do analizy codziennie od godz. 13-ej do 8-ej po poł. 061—

Pierwary w Częstochowie chrześcijański skład, kupuje i sprzedaje różnego rodzaju meble, pianina, maszyny do szycia i t. p. po cenach umiarkowanych, oraz poleca oszkolite umeblowanie, sypialni stołowych i t. p. ul. Panny Marii 73. obok parku. 1186 |

Ogrodnik wykonywa wszelkie roboty praktyczne w zakresie ogrodnictwa wchodzące: Wład. w sklepie P. S. Sochaczewskiego ul. P. Marii 42. 162—

Stół dębowy rozsuwany i 10-ko. stalowe do sprzedania Piłkna 6 m. 6 od 3-4. 224—

Ofiary.

Na Polską Macierz Szkolną na Podlasiu i Chełmszczyźnie.
Zebrane na przedstawieniu przez dzieci p. p. K. T. i Ch. mk. 9 kwit 136

Wapno lasowane kilkoletnie na pudy, kamień wapienny do budowl i na fury, półszkła, ramiennie na konie. Wiadomość Kościuszki 16 u właściciela demu

Zgubiona portmonetka z pieniędzmi odebrać można w Adm. „Gońca“ za zwrotom kosztów ogłoszenia.

W dniu 20 b. m. zgubiono lub też został skradziony na dworcu kolejowym na podjeździe przyobrotowym z Warszawy o g. 10 1/2 rano, portfel i spulchni, zawierający oprocz pieniędzy, bilet na drogę i umowy handlowe na nazwisko H. Sztablińskiego, Łaski, analiza zechoe, zatrzymując pieniądze odebrać w Biuro do redakcji „Gońca“ 225—

Za Redaktora i Wydawcę Adam Paciorkowski.